

PETRA DVOŘÁKOVÁ

Rány

HOST

© Petra Dvořáková, 2026
Cover art and Illustrations © Tereza Eager, 2026
© Host – vydavatelství, s.r.o., 2026
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-2851-6 (PDF)
ISBN 978-80-275-3307-7 (ePUB)
ISBN 978-80-275-3308-4 (MobiPocket)

Tak nám Baruna uletěla. Bude to už skoro rok. Z prvních dnů si nepamatuju vůbec nic. Jenom jak mě nakládali do sanitky a dávali mi nějakou kapačku s oblbovákem. Pak mě zavřeli v nemocnici, brala jsem silný prášky na uklidnění a prej jsem byla dost mimo. Dny, kdy jsem začala přicházet k sobě, jsem myslela, že se zblázním. Že tu strašnou bolest nevydržím. Úplně jsem se třásla hrůzou. Byla tam za mnou Marcela z práce, nikdy jsme se moc nekamarádily, ale asi mě chtěla podpořit. Říkala, že jsem neskutečně silná, že jsem něco tak strašného zvládla. I když jsem teda skončila v nemocnici. Ale to je v takový situaci asi normální. Nejdřív mě měla na starosti taková

mladá doktorka, skoro ještě holka, co si hrála na dospělou. Beztak ani sama děcka neměla. Co ta mohla vědět. Hlavně když pak přišli policajti, aby se to prej uzavřelo. Vyptávali se na všechny možný blbosti, skoro ještě jako by na člověka házeli vinu. Jenže copak jsme měli s Václavem nějakou možnost dělat něco jinak? Vždyť jsme se tolik snažili. Pořád jsme Baruně domlouvali, co jsme se jí navysvětlovali, jak se má chovat. Už to pokaždý vypadalo, že si dá říct, ale pak se zase na všechno vykašlala.

Nakonec jsem se v tom špitále úplně složila a vzal si mě na starost primář. To bylo vidět, že je to kapacita. Naštěstí i škola na nás byla krátká a nic se jim na nás hodit nepovedlo. Toho jsem se bála snad nejvíc, aby ten kluk, co Bárů pořád lanořil na kreslení, proti nám něco nepodnikl. Holky ale chodily do školy čisté, učily se obě dobře a my jsme taky vždycky spolupracovali. Když ze sociálky viděli Katušku, bylo jim jasné, že jsme slušná rodina. I když teda taky si mohli ušetřit to rejpání a obtěžování napětkrát.

První tejdny a měsíce byly strašný. Pořád jsem nemohla pochopit, co nám to Baruna provedla. Pak mi ale padla v knihovně do ruky taková knížka, cosi z psychologie, o poruchách osobnosti. Nějak jsem se do toho začetla a v kapitole o tom, jak takový poruchy vznikají, jsem pochopila, že ty lidi jsou takový už od děcek. A jak jsem to četla, úplně jsem v tom Barunu viděla. Všechny ty problémy, který jsme s ní měli. Psali tam, že se to většinou nezmění. Okolí se trápí, ale dotyčnýmu je to úplně jedno. To mi konečně v tom všem ulevilo. Protože mi došlo, že s tou holkou by to dopadlo stejně tak jako tak. A já si nemám co vyčítat. Začala jsem se taky mnohem víc věnovat sama sobě, už jsem byla dvakrát na wellness víkendu a taky chodím na pilates. Pochopila jsem, že člověk se o sebe musí víc starat. A taky udělat v životě nějaký změny.

Bez Báry je tady všechno divný. I když tak příšerně zlobila, až kvůli tomu vyletěla z okna.

Mamka říkala, že si za to může sama. Ale někdy si myslím, že stejně se našim po Báře taky stejská. Tatkoví víc, i když v nemocnici kvůli tomu byla mamka. Jednou jsem slyšela tatku v koupelně. Pouštěl dlouho sprchu, ale i když hodně hučela, bylo slyšet, jak moc brečí. A určitě to bylo kvůli tomu, že tady už Bára není. Protože nikdy předtím nebrečel a byl vždycky v pohodě.

Od té doby, co se mamka vrátila z nemocnice, tak představujeme dům. Nejdřív naši postavili v obýváku zeď a rozdělili ho tím na dvě půlky. Že prej abych nespala v našem dětském pokoji, když se tam stalo něco takovýho. Že ho nechají chvíli prázdněj a pak se uvidí, co s ním. Přestěhovali mě do jejich ložnice a sami si udělali spaní v tom malým pokojíku za obývánkem. Jenže mamka si za pár tejdnu začala stěžovat, že tam nemůže spát, protože pořád slyší, když má tatka vedle puštěnou televizi. Tak mně pokojík přestěhovali zpátky a řekli, že to ještě celý promyslí. Potom zkusili obývánk přestěhovat místo ložnice, ale to zase za dva měsíce vrátili zpátky, protože obývánk v patře je blbost. Někdy ale spolu sedí u kafe a dělají u toho náčrty, jak by to tu mohli změnit. Zatím ale nic lepšího nevymysleli a já

jsem ráda, protože jinej pokoj než tenhle stejně nechci.

Pokaždý když se naši hádají, si sem zalezu a schovám se za závěs. Tak jako to dělala Bára. Sedím tam, mám zacpaný uši a dívám se, jak se nade mnou vlní těžká béžová látka. Někdy se mi zdá, že úplně rozumím, co se na tom Báře líbilo. Je to takovej domeček, člověk je v něm schovanej před vším. Jindy se postavím za okno a pozoruju strom, co na něm sedají vrány. Schovala jsem si jeden obrázek, kterej Bára podle nich namalovala. Mám ho v šuplíku pod atlasem, aby na něj naši nepřišli. Aby nevěděli, že se mi po Báře stýská, i když byla zlobivá.

*Lítám teď s vránami a je mi dobře. Máváme
křídly a vznášíme se do výšky. Občas se posadím
do větví na stromě v parku a dívám se do oken
našeho domu. Vídám tam mamku s Katkou.
Sedí spolu v našem pokoji a o něčem si povídají.
V okenních tabulkách se odrážejí bílé mraky.*

Od té doby, co se to stalo, o Báře nemluvíme. Ani mamka, ani taťka. Jenom jednou mamka přišla z práce a donesla tlustou lékařskou knihu, rozložila ji přede mě, ukázala prstem na stránku a řekla: „Tohle si přečti.“

Potom čekala, než si to přečtu, bylo to ale hrozně složitý a vůbec jsem tomu nerozuměla. Byly tam samý těžký slova a dlouhý věty, ale bála jsem se mamce říct, že to nechápu.

Mamka nakonec řekla, že je to tam jasně napsaný, že Bára byla od narození nemocná a že se s tím nedalo nic dělat. Že kdyby to tak neskončilo teď, skončilo by to tak jindy, že tady máme

jasnej důkaz, že nikdo z nás za to nemůže. Od té doby je to doma víc v pohodě.

Ani holky ze školy se mě na nic z toho neptají. A stejně bych nevěděla, co na to říct. Vlastně jsem ráda. Je to lepší, než když mě třídní posílala za školní psycholožkou a ta se pořád na něco vyptávala. A chtěla o Báře mluvit. Stejně jako ta paní ze sociálky. Máma říkala, že je to strašná ženská, že v tom všem děsném, co se přihodilo, jí nejde o nic jinýho než nás ještě víc trápit. Byla fakt ráda, když jsem řekla, že k psycholožce už nechci. A že už nechci mluvit ani s tou paní ze sociálky. Protože hlavně nechci zradit mamku s tatškou. A připadalo mně, že ona se mě vyptává tak, abych je zradila. I když nevím v čem, protože to, že Bára byla příšerně zlobivá a nechtěla uklízet, je fakt pravda.

I tak ale na Báru myslívám skoro každé večer, když ležím v posteli. Zkousím si ji vrátit zpátky sem do tohoto pokoje, jako bysme byly zase spolu. Třeba dneska si představuju, jak tady sedíme u stolu, Barča má roztažené barvy a maluje.

Má tu příšerně okudlanou ofinu, kterou jí tenkrát mamka nechala ostříhat.

„Seš hnusná,“ řeknu jí schválně a šklebím se na ni. A vůbec nevím, proč to dělám, protože nejvíc ze všeho bych chtěla být s ní.

Barča se na mě jen podívá, nic neřekne, skloní se nad papírem a maluje zase tu svou vránu.

„Taťka tě určitě zmlátí, protože máš kolem sebe bordel,“ řeknu znovu a ona se rozhlídne. Pak vezme několik papírů, který už nepotřebuje, a smete je pod stůl.

„Až budu velká, budu malířkou. Budu dělat pořád jen obrazy a vůbec nebudu uklízet,“ řekne mi po chvilce a zkoumá svůj novej obrázek. Pozoruju její prsty, jak dělá takový skoro náhodný tahy, a přitom z toho vzniká překrásný nadejchaný peří. Vzniká jí to tak trochu samo od sebe, jako by ani nevěděla, co dělá.

„Mamka tě seřve a taťka tě zmlátí,“ zopakuju jí, protože chci, aby se se mnou bavila.

Ona ale ani nezvedne hlavu od papíru a maluje pořád dál. Po chvilce jen zamumlá: „Nechci. A stejně mu uteču.“

Znovu se na ni zašklebím a pozoruju ten vraní obraz.

„Neutečeš, vím to. Měla bys nechat kreslení a polepšit se.“

Bára ale jen zavrtí hlavou a mlčí.

„Můžeme kreslit spolu,“ napadne ji a já strašně chci vzít štětec a malovat stejně lehce jako ona.

Přitáhnu si papír a zkusím namalovat křídlo. Vůbec ale není tak pěkný jako to Bářino. „Mám to hnusný,“ řeknu a našťavaně výkres odsunu. Bára se ale na moje křídlo podívá a pak na ně svým štětcem třikrát čmrkne, jen tak zlehka, a najednou je to zase překrásný křídlo, jaký umí jen ona.

„Jak víš, že máš takhle čmrknout?“ zeptám se jí.

Ona ale jen pokrčí rameny. „Prostě musíš čmrkat.“

Znovu namočím štětec do barvy a chci to zkusit a je mi trochu líto, že Bára mi tak pěkně radí a já se jí posmívala, že je hnusná, a vyhrožovala, že ji tatka zmlátí, protože si vůbec nepřeju, aby to tak bylo. A jsem ráda, že tuhle Báru nikdo bít nemůže a nemůže jí ani nadávat, protože je u mě a tam je schovaná. A slibuju si, že ji tam nechám ukrytou a ona bude už navždycky v bezpečí úplně před všema.

Jenže najednou v hlavě zahlídnu, jak se rozletí dveře pokoje a v nich stojím já, takže jsem zničen dvakrát. Jednou sedím s Bárou u stolu nad vraním křídlem a podruhý jsem ve dveřích. Stojím tam a tak divně se směju, za mnou je mamka a křičí, že tatka už jde. Chci Báru ještě zachránit, chci na ni zavolat, ať se schová pod stůl, jenže když se na ni znovu podívám, už vedle ní nejsem, zůstaly po mně jen barvičky a nepovedený vraní křídlo. Bára tam sedí sama a drží štětec a má ten příšerně vyděšený výraz, protože najednou ví, že utéct nedokáže.

Dál nemůžu všechnu tu hrůzu vydržet, zvednu se v posteli a musím rychle dejchat. Chce se mi brečet a je mi nesnesitelně smutno. Vstanu, nazuju si pantofle a jdu do obývacího pokoje, kde ještě sedí mamka a kouká na televizi.

„No co je, co tady ještě děláš?“ vyjede na mě trochu našťavaně, asi proto, že ji ruším u něčeho, co sleduje na mobilu. Chci jí něco říct, jenže místo toho se celá rozechvěju a začnou mi téct slzy.

„Ježiš, Katko, tak se vymáčkni,“ řekne ještě víc našťavaně mamka a mně je líto, že jsem za ní šla, protože se na mě akorát zlobí. Řeknu, že nic, a jdu

zase k sobě do pokojíčku, schovám se za závěs a dívám se z okna.

V práci mám pocit, že na mě všichni civí. Jako tahle stará bába, co už tady chvíli okouní u tý výstavky s knížkami o kytkách. Pokaždý jednu vezme a dlouze ji pročítá, jako by si ji nemohla půjčit domů. Sedím u pultu a kontroluju v počítači dnešní výpůjčky. Jinak je tu ticho a klid. Babka má šedivý vlasy vyčesaný dozadu a přichycený hřebínky, tak jako to nosívala babička. Na sobě šedivej baloňák a v ruce plátěnou černou tašku. Konečně si jednu z knih vybere, takovou tlustou o orchidejích, a přinese ji k pultu. Položí ji přede mě a snaží se z kabely vyhrabat kartičku.

„Snad jsem ji nezapomněla doma,“ běduje u toho.

Vezmu zatím knížku a načtu do počítače kód. „A jak se jmenujete? Najdu si vás tady,“ řeknu jí. Chci si zkrátit dobu, kdy se s ní mám otravovat. Mohla si průkazku připravit předem, a ne pak přemejšlet, jestli ji má, nebo ne.

Babka mi nahlásí jméno, skoro se diví, že ho neznám sama od sebe. Už si bere knihu z pultu, pak se na mě zadívá a najednou se zarazí.

„Že vy jste ta maminka od toho děvčátka nešťastnýho, co se tady stalo to neštěstí...“

Uhnu pohledem a neřeknu vůbec nic. Co jí je po tom? Kdo jí dal právo se vyptávat?

I když neodpovím, babka okamžitě pochopí, že se trefila.

„Já jsem si říkala, že jsem vás tu dlouho neviděla... chuderka malá, děcko nešťastný...“ Babka jen smutně pokýve hlavou, zastrčí knihu do tašky a odejde. Skoro od pultu vyletím. Celá se třesu. Tak chuderka malá? Chuderka? To budou pořád všichni litovat Barunu, ale co ona způsobila nám, na to nikdo nepomyslí? Úplně mně tím připomene mámu — celej život se zajímala jen sama o sebe, já jsem jí byla u zadku, ale když šlo o cizí děcko, to byla samej soucit, jen aby se před druhějma ukázala v nejlepším světle.

Na půjčovně jsem sama, ale i tak nechám všeho a běžím si do kuchyňky natočit vodu. Zoufalstvím se mi stahuje hrudník.

„Stalo se něco?“ objeví se mi za zády Marcela.

Asi musím vypadat hrozně, protože se úplně lekne.

„Byla tady ta babka... Homolová... a zase začala, jakej je Bára chudák... A že já jsem úplně v prdeli, to nikoho nezajímá... Co jsem si musela prožít, to je každému úplně jedno...“ spustím a nedokážu zadržet pláč. Slzy se mi valí z očí, určitě mám na tvářích zase ty rudý skvrny.

Marcela popadne židli, přistrčí mi ji a pomůže mi posadit se. Dřív jsem ji moc ráda neměla, ale od té doby, co se to stalo, se ukazuje jako opravdová kamarádka.

„No tak... zkus se zhluboka nadechnout...“ hladí mě po rameni a snaží se mě utěšit. „Všichni přece víme, cos s tou holkou zkusila. Tys ji vždycky před náma vychvalovala, ale to se každě snaží svoje děcko před druhějma pochválit. My ale věděly, že s ní máte veliký starosti.“

Prohmatávám si kapsy, jestli nenajdu kapesník. Marcela si toho hned všimne. Utrhne papírovou utěrku a podá mi ji. Stírám si obličej a nemůžu zastavit vzlyky.

„Všichni se na nás dívají skrz prsty, že jsme špatní rodiče...“